

U S T A W A

z dnia 23 stycznia 2026 r.

**o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych
oraz niektórych innych ustaw¹⁾**

Art. 1. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 334, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 147 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. W sądach mogą być zatrudniani asystenci sędziów na stanowiskach młodszego asystenta sędziego, asystenta sędziego i starszego asystenta sędziego (stanowiska asystenckie). Ilekroć w przepisach jest mowa o asystentach sędziów, rozumie się przez to osoby zatrudnione na stanowiskach młodszego asystenta sędziego, asystenta sędziego i starszego asystenta sędziego.”;

2) w art. 149 w § 1a po wyrazach „asystenta sędziego” dodaje się wyrazy „lub starszego asystenta sędziego”;

3) w art. 155:

a) po § 1 dodaje się § 1a–1c w brzmieniu:

„§ 1a. Na stanowisku młodszego asystenta sędziego może być zatrudniony ten, kto:

- 1) jest obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich;
- 2) jest nieskazitelnego charakteru;
- 3) jest studentem jednolitych studiów magisterskich na kierunku prawo i ukończył trzeci rok tych studiów;
- 4) ukończył 20 lat.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze, ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, ustawę z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie, ustawę z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawę z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze, ustawę z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1907, z 2025 r. poz. 526, 820, 1172, 1178 i 1609 oraz z 2026 r. poz. 26.

§ 1b. Na stanowisku asystenta sędziego może być zatrudniony ten, kto spełnia wymagania określone w § 1a pkt 1, 2 i 4 oraz ukończył wyższe studia prawnicze w Polsce i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne uznane w Polsce.

§ 1c. Na stanowisku starszego asystenta sędziego może być zatrudniony ten, kto spełnia wymagania określone w § 1a pkt 1, 2 i 4, ukończył wyższe studia prawnicze w Polsce i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne uznane w Polsce oraz:

- 1) zajmował stanowisko młodszego asystenta sędziego lub asystenta sędziego przez co najmniej siedem lat, albo
 - 2) zdał egzamin sędziowski, prokuratorski, adwokacki, radcowski albo notarialny, lub uzyskał wpis na listę adwokatów albo wpis na listę radców prawnych albo został powołany przez Ministra Sprawiedliwości na notariusza.”,
- b) uchyla się § 2,
- c) uchyla się § 3b,
- d) po § 3b dodaje się § 3c–3f w brzmieniu:

„§ 3c. Asystenta sędziego zatrudnia się na stanowisku:

- 1) młodszego asystenta sędziego – na podstawie umowy o pracę na czas określony nie dłuższy niż 33 miesiące;
- 2) asystenta sędziego – na podstawie umowy o pracę na czas określony.

§ 3d. Asystenta sędziego zatrudnionego na stanowisku młodszego asystenta sędziego, który ukończył wyższe studia prawnicze w Polsce i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne uznane w Polsce, przenosi się na stanowisko asystenta sędziego.

§ 3e. Z asystentem sędziego zatrudnionym na stanowisku asystenta sędziego, który ukończył staż asystencki albo jest zwolniony z obowiązku jego odbycia, zawiera się umowę o pracę na czas nieokreślony.

§ 3f. Asystent sędziego zatrudniony na stanowisku młodszego asystenta jest obowiązany niezwłocznie powiadomić prezesa sądu o skreśleniu z listy studentów.”,

- e) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, minimalną i maksymalną wysokość wynagrodzenia zasadniczego asystentów sędziów zatrudnionych na stanowiskach młodszego asystenta sędziego,

asystenta sędziego i starszego asystenta sędziego, biorąc pod uwagę kwalifikacje i doświadczenie zawodowe oraz rodzaj i charakter czynności wykonywanych przez asystentów sędziów.”;

- 4) w art. 155a w § 6 wyrazy „asystenta sędziego” zastępuje się wyrazami „młodszy asystenta sędziego, asystenta sędziego lub starszego asystenta sędziego”;
- 5) w art. 155ca:
 - a) uchyla się § 2,
 - b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Z obowiązku odbycia stażu asystenckiego są zwolnione osoby, które spełniają warunki, o których mowa w art. 155 § 1c pkt 2.”;
- 6) w art. 155cb w § 2 skreśla się wyrazy „na stanowisku”;
- 7) w art. 155d:
 - a) w § 1 wyrazy „asystenta sędziego” zastępuje się wyrazem „asystenckie”,
 - b) w § 2 wyrazy „asystenta sędziego” zastępuje się wyrazem „asystenckiego”;
- 8) w art. 155e w § 3 w zdaniu pierwszym po wyrazach „asystenta sędziego” dodaje się wyrazy „zatrudnionego na stanowisku asystenta sędziego albo starszego asystenta sędziego”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 1564 oraz z 2025 r. poz. 1172) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 66:
 - a) w ust. 1:
 - w pkt 4 w lit. a po wyrazach „asystenta prokuratora, asystenta sędziego” dodaje się wyrazy „ , starszego asystenta sędziego”,
 - w pkt 5 w lit. a po wyrazach „asystenta sędziego,” dodaje się wyrazy „starszego asystenta sędziego”,
 - b) w ust. 2 w pkt 2 po wyrazach „asystenta prokuratora, asystenta sędziego” dodaje się wyrazy „ , starszego asystenta sędziego”;
- 2) w art. 78a w ust. 4 w pkt 5 wyrazy „lub asystenta sędziego” zastępuje się wyrazami „ , asystenta sędziego lub starszego asystenta sędziego”.

Art. 3. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 499 oraz z 2025 r. poz. 1172) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 25:
 - a) w ust. 1:

- w pkt 4 w lit. a po wyrazach „asystenta prokuratora, asystenta sędziego” dodaje się wyrazy „, starszego asystenta sędziego”,
- w pkt 5 w lit. a po wyrazach „asystenta sędziego,” dodaje się wyrazy „starszego asystenta sędziego,”
- b) w ust. 2 w pkt 2 po wyrazach „asystenta prokuratora, asystenta sędziego” dodaje się wyrazy „, starszego asystenta sędziego”;
- 2) w art. 36² w ust. 4 w pkt 5 wyrazy „lub asystenta sędziego” zastępuje się wyrazami „, asystenta sędziego lub starszego asystenta sędziego”.

Art. 4. W ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1001, z 2025 r. poz. 479, 1669 i 1793 oraz z 2026 r. poz. 26) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 12 w § 2 w pkt 2 po wyrazach „asystenta prokuratora, asystenta sędziego” dodaje się wyrazy „, starszego asystenta sędziego”;
- 2) w art. 74a w § 4 w pkt 5 wyrazy „lub asystenta sędziego” zastępuje się wyrazami „, asystenta sędziego lub starszego asystenta sędziego”.

Art. 5. W ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2022 r. poz. 217 i 2695) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 37b w ust. 1:
 - a) w pkt 2 po wyrazach „asystenta sędziego” dodaje się wyrazy „, starszego asystenta sędziego”,
 - b) w pkt 3 po wyrazach „asystenta sędziego” dodaje się wyrazy „, starszego asystenta sędziego”;
- 2) w art. 37g w ust. 1 po użytych dwukrotnie wyrazach „asystenta sędziego” dodaje się wyrazy „, starszego asystenta sędziego”.

Art. 6. W ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 390, z 2025 r. poz. 304 i 1178 oraz z 2026 r. poz. 26) w art. 174 w § 1a w pkt 1 wyrazy „lub asystenta sędziego” zastępuje się wyrazami „, asystenta sędziego, starszego asystenta sędziego”.

Art. 7. W ustawie z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1192 oraz z 2025 r. poz. 1172) w art. 54 w ust. 3:

- 1) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Wymóg, o którym mowa w ust. 2 pkt 4, nie dotyczy osoby, która:”;

- 2) w pkt 4 po wyrazach „asystenta sędziego” dodaje się wyrazy „lub starszego asystenta sędziego”.

Art. 8. W ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.³⁾) w art. 344 w ust. 3 po pkt 4d dodaje się pkt 4e w brzmieniu:

„4e) prezesom sądów – w celu weryfikacji statusu studenta w czasie trwania umowy o pracę z asystentem sędziego zatrudnionym na stanowisku młodszego asystenta sędziego – w zakresie danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 13;”.

Art. 9. Dotychczasowe stanowiska asystenta sędziego i starszego asystenta sędziego stają się odpowiednio stanowiskami asystenta sędziego i starszego asystenta sędziego w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 10. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 155 § 6 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 155 § 6 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 3 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 155cb § 2 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 155cb § 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MARSZAŁEK SEJMU

/ – / Włodzimierz Czarzasty

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1871 i 1897 oraz z 2025 r. poz. 619, 620, 621, 622, 1162, 1794, 1837 i 1864.